

207. Van Dale, de letter N (7)

1. De volkse typen hadden veel savvie van het Kerkslavisch. O jakobje, zwem in mijn net! Wat is het verschil tussen een ismailiet en een ismaëliet? Antwoord: heel groot! Er zijn meer heiligendagen dan heiligedagen! De wetgever is een erkende nomotheet. Ben je nou helemaal (non compos mentis)? Is een paarse kikker een non-ens en dus non-existent? Artikel negen nonies geeft het duidelijk weer. Een digibeet is vaak ook een nonliner [Jaarboek 2009]. Oneliners geven soms een non liquet weer. Pecunia non olet, geldt stinkt niet, dat geldt zeker voor dagobertducktypes. Dezelfde Dagobert zat trouwens vaak op zijn dagobertstoel, genoemd naar de zogenaamde troon van Dagobert, een Karolingische bronzen zetel uit de zevende eeuw. Zelf had hij op de broederschool gezeten, zijn zus op de zustersschool, beide waren echter zusterscholen. In dit no-nonsensetijdperk hadden de co-ouders een no-nonsense-ideologie. Een non-dominant doet altijd wat een non-paschant alleen met Pasen doet.

2. Een nonpareille is zes punten groot. Het non pus ultra was de lettersoort non-plus-ultra. Hij was de non-redder van de nonrups. Een nonsensdichter dicht nonsensicale kolderpoëzie, een no-nonsensedichter is misschien meer in voor candlelightgedichten. Non solus en non-stop werkten de promovendi aan een non-stoponderzoek naar de nonvlinder. De non-valeur verloor zijn rechten wegens verjaring door non-usus. De armen en indigenten zullen het koninkrijk der hemelen beërven. Noedels zijn gekookte meelballetjes en noodles een oosters deegproduct.

3. De NAVO is de Noord-Atlantische Verdragsorganisatie. De Noordelijke IJszee ligt op het noordelijk halfrond (noorderhalfrond), net als het hoge Noorden en de noorderkeerkring (Kreeftskeerkring). De Noordelijke Kroon (Noorderkroon) is een sterrenbeeld. Voor de Vlamingen zijn Hollanders noorderlingen en noorderburen. De Noordkaap ligt op het eiland Magerøya in Noorwegen. De Noordpool (het Arctica) omvat het hele noordpoolgebied.

4. Finland is een van de noordse landen. Voor een noodreparatie kun je wel noothickory gebruiken. Een noodlijntje gooi je uit, een nootlijntje staat gedrukt. In de NOP [spreek uit: én-oo-pee], de Noordoostpolder, kun je maar beter niet aan dictees deelnemen, dat geldt overigens niet voor niet-onderwijzend personeel, afgekort als n.o.p. [spreek uit: én-oo-pee].

5. Een nopper is niet overplaatsbaar. Noradrenaline is een bijnierhormoon met vaatvernauwende en prikkelgeleidende werking, het wordt ook wel levarterenol (norepinefrine) genoemd. In de petrografie is noriet een grofkorrelig gesteente bestaande uit labradoriet en pyroxeen.

6. Een normen-en-waardendebat was hoognodig. De waardedaling van mijn jojo-effecten vond ik knap waardeloos. De Nornen zijn de schikgodinnen Urd, Verdandi en Skuld uit de Germaanse mythologie. Bij de NOS [spreek uit: èn-oo-ès], de Nederlandse Omroepstichting, zijn ze nos inter nos. Voor de pauze zongen ze gospels, na de pauze was er een no-spel, ook wel no-theater genoemd. Je wilt je af en toe aan de laagste uitspattingen overgeven, heb je last van nostalgie de la boue? Door het notarieel beschrevene was hij not amused. Dat was not done en de note gaie, de vrolijke noot, ontbrak.

7. De windrichting noordoost ten oosten kort je af als N.O.t.O. [spreek uit: èn-oo-tee-oo]. Het vliegtuig vertrok ondanks vier no-shows. Een nonenakkoord bestaat uit grondtoon, tert, kwint, septet en none. Nordic walking is noords wandelen, een notchback is een sedan.

8. Nounou, kan het wat rustiger? De Novib is de Nederlandse Organisatie voor Internationale Bijstand. Het Nuffic staat voor Netherlands Universities Foundation for International Co-operation. Het nucleoside is een splitsingsproduct van een nucleïnezuur, bestaande uit ribose (desoxyribose) en een purine- (pyrimidine)base. Numero één en numero honderd schelen er maar negenennegentig. Een Numidisch juffertje vind je soms in de huishouding en ook in de volière.

9. Het devies van nonouders is nunc aut nunquam. De vrouwelijke wederhelft was de nu-of-nooitmoeder. Zit het tegen: moed houden, nur Mut! In 1784 werd de Maatschappij tot Nut van het Algemeen, verkort: het Nut, opgericht. De Maatschappij houdt Nutsavonden en drijft een Nutsbibliotheek. Als je denkt dat nursing doktertje spelen voor kinderen is, moet je nog maar eens in de Van Dale kijken! Boven de Koninklijke Bibliotheek te Berlijn staat nutrimentum spiritus, voedsel voor de geest. Utile dulci is het nuttige met het aangename verenigen.

10. De nyala (koedoe) is een soort van antilope. Een nv [spreek uit: èn-vee] is een naamloze vennootschap, een nvw [spreek uit: èn-vee-wee] een nota van wijziging. Het nwp [spreek uit: èn-wee-pee] is het niet-onderwijzend personeel op de universiteit en de nWsw [spreek uit: èn-wee-ès-wee] is de Nieuwe Wet op de Sociale Werkvoorziening. De NYMEX is de New York Mercantile EXchange. De nystagmus is een onwillekeurige, snelle oogbeweging. Die nympe du pavé is jammer genoeg in het nymfaeum verdronken. De NZHRM is de Noord- en Zuid-Hollandsche Reddingmaatschappij. Een NR [spreek uit: èn-èr] is een Nederlands record en een wr [spreek uit: wee-èr] is een wereldrecord. Het is nuda veritas, dat P. [spreek uit: pee] in de nucleus een doodgoede, een door en door goede, vent is.

Rein Leentfaar